

REDAKCJA

prof. zw. dr hab. Kazimierz Wolny-Zmorzyński - redaktor naczelny - Uniwersytet Śląski
- ORCID: 0000-0002-8051-8488

mgr Urszula Kuźnik - I zastępca redaktora naczelnego – Uniwersytet Warszawski - ORCID:
0000-0002-5669-9266

prof. UŚ dr hab. Krystyna Doktorowicz - Uniwersytet Śląski, ORCID: 0000-003-3988-8011

prof. UR dr hab. Wojciech Furman - z-ca redaktora naczelnego – Uniwersytet Rzeszowski -
ORCID: 0000-0002-5643-3281

prof. UJ dr hab. Ryszard Filas – Uniwersytet Jagielloński - ORCID: 0000-0002-9914-851X

dr Krzysztof Groń – Politechnika Śląska – ORCID: 0000-0002-5152-0167

mgr Ada Grzelewska – redaktor językowy – Uniwersytet Śląski

prof. zw. dr hab. Jerzy Jastrzębski - Uniwersytet Wrocławski - ORCID: 0000-6823-0705

prof. dr hab. Tadeusz Kononiuk - Uniwersytet Warszawski - ORCID: 0000-0002-7531-7024

dr hab. Krzysztof Kowalik - Uniwersytet Warszawski - ORCID: 0000-0001-8511-6851

dr Paweł Kuca - Uniwersytet Rzeszowski - ORCID: 0000-0001-9424-090X

dr Ryszard Tomasz Paulukiewicz – Uniwersytet Śląski

dr Paweł Płaneta Uniwersytet Jagielloński – sekretarz redakcji - ORCID: 0000-0001-
9757-9570

Cao Yang – sekretarz redakcji ds. współpracy międzynarodowej – Uniwersytet Jagielloński

Redaktorzy językowi:

mgr Ada Grzelewska – kierownik Zespołu, dr Collin Hales (język angielski), prof. dr hab. Jean Thierry (język francuski), dr Dafne García Lucero (język hiszpański), prof. dr hab. Michael Roither (język niemiecki), dr Wictor Khroul (język rosyjski), prof. dr hab. Antonello Folco Biagini (język włoski), prof. dr hab. Fabio Giglioni (język włoski)

Journalism Research Review Quarterly

WYDAWCA

Towarzystwo Studiów Dziennikarskich
ul. Rejtana 16 C
35-959 Rzeszów

KONTAKT Z REDAKCJĄ

redakcja@naukowy-przeglad-dziennikarski.org

Projekt okładki: dr Mateusz Zimnoch
Web Designer: Mateusz Sobejko
Radca prawny: mgr Maria Rączy-Jamróg

Numer ISSN: 2084 – 8064

„Naukowy Przegląd Dziennikarski” znajduje się w wykazie czasopism punktowanych Ministerstwa Edukacji i Nauki (20 punktów). Redakcja „Naukowego Przeglądu Dziennikarskiego” podziela ideę bezpłatnego dostępu do wiedzy, dlatego czasopismo jest publikowane w otwartym dostępie (open access), a autorzy udzielają wydawcy licencji niewyłącznej bez przenoszenia autorskich praw majątkowych, dzięki czemu mają możliwość swobodnego rozporządzania efektami swojej pracy naukowo-badawczej. COPYRIGHT: All articles are published under a Creative Commons Attribution 4.0 International license (CC BY 4.0).

„Naukowy Przegląd Dziennikarski” ukazują się dzięki wsparciu prof. dr hab. Krystyny Doktorowicz – Dziekana Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego.

RADA NAUKOWA

prof. zw. dr hab. Janusz W. Adamowski - Uniwersytet Warszawski - ORCID: 0000-0002-0658-9683,

ks. prof. dr hab. Tadeusz Bąk - Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu

prof. UŚ dr hab. Krystyna Doktorowicz - Uniwersytet Śląski - ORCID: 0000-003-3988-8011,

prof. UP dr hab. Bogdan Fischer - Uniwersytet Pedagogiczny Kraków - ORCID: 0000-0002-1893-5870,

dr hab. Dagmara Głuszek-Szafraniec - Uniwersytet Śląski - ORCID: 0000-0002-9411-197X,

prof. dr hab. Alicja Jaskiernia - Uniwersytet Warszawski - ORCID: 0000-0001-8412-7217,

prof. UJ dr hab. Wojciech Kajtoch - Uniwersytet Jagielloński - ORCID: 0000-0003-3000-2384,

prof. UJ dr hab. Andrzej Kaliszewski - Uniwersytet Jagielloński - ORCID: 0000-0003-2755-4073,

dr Małgorzata Kolankowska - Uniwersytet Wrocławski - ORCID: 0000-0002-9804-9210,

prof. ucz. dr hab. Mariusz Kolczyński - Uniwersytet Śląski – ORCID: 0000-0002-0355-4004,

prof. dr hab. Viktor Khroul - Uniwersytet Łomonosowa Moskwa i National Research University Higher School of Economics - ORCID: 0000-0002-9527-8050

prof. dr hab. María José Pérez - Universidad Complutense Madrid - ORCID: 0000-0002-2072-7878

ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie - ORCID: 0000-0003-0521-4916

dr hab. Péter Pátrovics – Eötvös Loránd Tudományegyetem Budapest, Węgry

prof. dr hab. Michael Roither - Eisenstadt Univeristaet;

prof. UŚ dr hab. Paweł Sarna - Uniwersytet Śląski - ORCID: 0000-0003-4211-2310

prof. dr hab. Jacek Sobczak - Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Częstochowa – ORCID: 0000-0002-22318824

prof. zw. dr hab. Krzysztof Stępnik - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej - ORCID: 0000-0003-4172-231X

prof. UW dr hab. Dariusz Tworzydło - Uniwersytet Warszawski - ORCID: 0000-0001-6396-

6927

dr Paweł Urbaniak - Uniwersytet Wrocławski - ORCID: 0000-0003-1458-7765

dr hab. Mirosława Wielopolska-Szymura - Uniwersytet Śląski - ORCID: 0000-0002-7951-3698

prof. dr hab. Aleksander Woźny - Uniwersytet Wrocławski - ORCID: 0000-0001-7454-5343

prof. dr hab. Irena Završić dr h.c. - Eisenstadt Universität - ORCID: 0000-0002-0538-9671

SPIS TREŚCI

Prof. zw. dr hab. Jacek Sobczak. <i>Co dziennikarz o prawie wiedzieć powinien. Wybrane aspekty</i>	6
I. <i>Cenzura i jej rodzaje (prewencyjna, represyjna, mieszana)</i>	8
II. <i>Dopuszczalność autoryzacji i zasady jej udzielania</i>	11
III. <i>Dziennikarski obowiązek służby społeczeństwu i państwu (art. 10 ust. 1 pr.pras.)</i>	23
IV. <i>Dziennikarski obowiązek zawiadomienia o przestępstwie (art. 240 k.k.)</i>	26
V. <i>Dostęp dziennikarza do akt sprawy w postępowaniu sądowym</i>	28
VI. <i>Dziennikarstwo śledcze</i>	29
VII. <i>Formy i język sprawozdawczości sądowej</i>	31
VIII. <i>Informacja publiczna i problemy dostępu do tej informacji</i>	33
IX. <i>Inwigilacja przekazów internetowych i bilingów</i>	35
X. <i>Kontratyp satyry i karykatury</i>	38
XI. <i>Kontratyp sztuki</i>	42
XII. <i>Nielegalne wydawanie dziennika lub czasopisma a problem prasy publikowanej w Internecie (art. 45 pr.pras.)</i>	44
XIII. <i>Nieumyślne dopuszczenie do opublikowania materiału prasowego, zawierającego znamiona przestępstwa prasowego (art. 49a pr.pras.)</i>	48
XIV. <i>Obowiązek dbałości o poprawność języka i unikania wulgaryzmów (art. 12 pkt 3 pr.pras.)</i>	50

XV. <i>Obowiązek ochrony dóbr osobistych (art. 12 pkt 2 pr.pras.)</i>	53
XVI. <i>Obowiązek szczególnej staranności i rzetelności dziennikarzy (art. 12 pkt 1 pr.pr.)</i>	58
XVII. <i>Odpowiedzialność prawna z ustawy prawo prasowe</i>	66
XVIII. <i>Odpowiedź</i>	67
XIX. <i>Podanie wyroku do publicznej wiadomości</i>	70
XX. <i>Pojęcie krytyki i krytyka prasowa</i>	72
XXI. <i>Pojmowanie wolności prasy w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i>	75
XXII. <i>Polemika prasowa</i>	90
XXIII. <i>Problem odpowiedzialności karnej dziennikarza</i>	91
XXIV. <i>Problemy granic krytyki prasowej</i>	95
XXV. <i>Problem odpowiedzialności osób podejmujących działania sprzeczne z zasadami prawa prasowego bądź naruszających ich treść (art. 49 pr.pr.)</i>	100
XXVI. <i>Problem rejestracji prasy</i>	104
XXVII. <i>Przestępstwo utrudniania lub tłumienia krytyki prasowej</i>	110
XXVIII. <i>Publikacja danych osobowych wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie oraz wizerunku świadków, pokrzywdzonych i poszkodowanych</i>	112
XXIX. <i>Rozpowszechnianie materiału prasowego objętego przepisami lub prasy zabezpieczonej jako dowód rzeczowy (art. 48 pr.pras.)</i>	115
XXX. <i>Prawo odmowy wykonania polecenia służbowego Art. 10 ust. 2 pr.pr. (klauzula sumienia czy sprzeciw sumienia dziennikarza)</i>	118

<i>XXXI. Problem tajemnicy dziennikarskiej, jej zakres przedmiotowy, podmiotowy i ochrona</i>	119
<i>XXXII. Sprawozdania z postępowania sądowego. Dziennikarska krytyka przebiegu postępowania sądowego</i>	127
<i>XXXIII. Sprostowanie prasowe. Pojęcie sprostowania i jego istota; porównanie z instytucją nieobowiązującej odpowiedzi</i>	128
<i>XXXIV. Uchylenie się od opublikowania komunikatu urzędowego, ogłoszenia sądu lub innego państwowego organu albo listu gończego (art. 47 pr.pr.)</i>	136
<i>XXXV. Utrwalanie przebiegu rozprawy</i>	138
<i>XXXVI. Wolność prasy jako zasada konstytucyjna</i>	140
<i>XXXVII. Wieloznaczność pojęcia publikacji prasowej</i>	157
<i>XXXVIII. Zakaz wypowiedzania opinii co do rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym</i>	161
<i>XXXIX. Zawód dziennikarza oraz dyskusja dotycząca dostępu do niego</i>	162
<i>XL. Zmuszanie dziennikarza do opublikowania lub zaniechania opublikowania materiału prasowego albo do podjęcia lub zaniechania interwencji prasowej (art. 43 pr.pras.)</i>	169

